

FILOZOFICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Pavλίna Jindrová

Adverbiální intenzifikátory adjektiv v současné britské angličtině (Adverbial intensifiers of adjectives in today's British English)

Bakalářská práce, Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav anglického jazyka a didaktiky,
56 str.

Praha, září 2017

posudek oponenta

Bakalářská práce Pavlíny Jindrové se zabývá otázkou intenzifikátorů adjektiv v současné mluvené britské angličtině. Materiálem pro tuto studii jí byly přepsané scénáře sebraných epizod televizního seriálu *Skins* natočeného pro britský Channel 4 a vysílaného na E4 v letech 2007-2013. Seriál z prostředí bristolské střední školy se dočkal kritického ohlasu zejména díky způsobu, jakým mapuje životy žáků tří rozdílných ročníků s důrazem na otevírání závažných společenských témat. Vzhledem k vysoké emotivnosti a dramatičnosti dějových linií bylo proto možné očekávat vysoké zastoupení jazykových prostředků s intenzifikační funkcí.

Ve své analýze autorka nejprve na základě funkčního rozboru sta nejméně frekventovanějších slov porovnává jazykové charakteristiky zvoleného materiálu oproti typickým stylistickým vlastnostem mluveného projevu (přítomnost stažených forem, deiktických prostředků, vágních výrazů, opakování atd.). Východiskem pro toto srovnání jí byla korpusově založená *Longman Grammar of Spoken and Written English* autorů Bibera a kol. (1999). Kromě této akademické gramatiky vychází autorka též z prací věnovaných scénaristickému jazyku (Bednarek 2011; Piazza, Bednarek a Rossi 2011; Quaglio 2009; Tagliamonte a Roberts 2005). Vlastní výsledky pak porovnává s dostupnými studii založenými na autentických mluvených korpusech (Barnfield a Buchstaller 2010; Núñez a Palacios Martínez 2014; Stenstrom, Andersen a Hasund 2002).

Hlavním rozdílem, kterým se zkoumaný materiál stylisticky odlišuje od spontánního mluveného projevu, je zřetelná absence pauz, relativně nízký počet výplňkových slov a malá frekvence nezáměrného opakování. Ve všech ostatních zkoumaných oblastech však stylistický profil scénáře odpovídá přirozenému mluvenému jazyku velice blízce.

Pomocí korpusového manažeru a nástroje pro automatické taggování autorka ve zkoumaném souboru textů identifikovala 55 různých adverbiálních intenzifikátorů, z nichž nejvíce zastoupené jsou *so*, *fucking*, *very* a *really*. Ty se společně s méně frekventovanými

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

typy vyskytují jak samostatně, tak ve vzájemných kombinacích, což svědčí o obecné tendenci k jejich hromadění a nadužívání.

Poměrové zastoupení jednotlivých lexémů se příliš neliší od výsledků studií provedených na mluvených korpusech mladých britských mluvčích; vlastní přepis dialogů však neobsahuje sociolingvistická metadata, takže není bez manuálního ověření možné jednoduše určit zastoupení typů a tokenů u mluvčích různých věkových kategorií.

Autorka se rovněž věnuje otázce míry delexikalizace zkoumaných lexémů, již posuzuje na základě tří kritérií (počet typů a emocionální zabarvení adjektivních kolokátů a intenzifikace adjektiv s predikativní funkcí). Na základě sémantického a funkčního rozboru adjektivních kolokátů se ukazuje, že početně nejvíce zastoupené intenzifikátory jsou alespoň v jednom z těchto kritérií omezenější než některé z méně frekventovaných typů.

Po formální ani jazykové stránce není práci mnoho co vytknout. Text je napsán velice pěknou angličtinou, s přehlednou a jasnou strukturou a pečlivě vystavěnou argumentací. Jazykové chyby jsou zcela ojedinělé a omezují se na ne zcela ideálně zvolené obraty či gramatické struktury. Mezi ně patří kupř. volba méně vhodných kohezních prostředků, pasivní konstrukce v místech, v nichž by se s ohledem na informační strukturu a větný slovosled lépe hodila forma aktivní atp. (např. str. 10 “amplifiers”, or i.e. “intensifiers”; str. 16 the manner in which intensifiers are being used in present-day English is considered as one of the most fascinating and most rapidly developing phenomena by some linguists). Z hlediska formálního se v práci vyskytují pouze drobné nedostatky (nejednotné zarovnání textu úvodní části a abstraktů oproti zbytku práce, chybějící mezery mezi jednotlivými slovy, ojediněle též interpunkce – např. str.12 [i]nformal amplifiers [...] are more likely to be found in speech, (as in 15), than in academic prose). U sloupcových grafů na str. 41 a 43 by bylo rovněž pravděpodobně vhodnější zvolit odlišnou barevnou škálu (zejména v grafu č. 5 na str. 41 část sloupce reprezentující atributivní užití adjektiv místy splývá s osou x).

Otázky k obhajobě:

- Čím vším může být v tomto materiálu dána nepřirozená míra koherence a plynulosti ve srovnání s běžnou mluvenou řečí?
- Jedním z kritérií při posuzování míry delexikalizace, který autorka uvádí, je i výskyt zkoumaného lexému v kolokaci s širokým rozpětím různě emocionálně zabarvených lexikálních jednotek (str. 42: „[t]he preference for adjectives with negative connotation, as manifested by *very, pretty, much, well, super* and *how*, or positive connotation, linked to *fucking, too, that* and *completely*, suggests that the intensifiers

FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

are still far from being fully delexicalized“). Jaký je v tomto případě vztah mezi procesem delexicalizace a sémantickým posunem?

- Na str. 16 autorka uvádí: „[t]he manner in which intensifiers are being used in present-day English is considered as one of the most fascinating and most rapidly developing phenomena by some linguists“. Bylo tomu tak i v minulosti nebo jsou překotné změny na tomto poli fenoménem teprve posledních desetiletí?
- Proč nemohou podle autorky být adjektiva ve funkci doplňku předmětu považována za adjektiva v predikativní funkci (str. 26)?
- Jaké mohou být důvody pro nízké zastoupení intenzifikátorů s příponou *-ly* (str. 51)?

Závěr:

Bakalářská práce Pavlíny Jindrové jednoznačně splňuje požadavky na tento typ práce kladené. Doporučuji ji proto k obhajobě a předběžně hodnotím známkou *výbornou*.

V Praze dne 3. 9. 2017

Mgr. Jiřina Popelíková